

Gyulai Törvényszék

Az ügy száma:

6.Pf.25.612/2021/6. szám

A felperes:

Lombard Zala Zrt. (8360 Keszthely, Pethő u. 6.)

A felperes képviselője:

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Olsavszky Ügyvédi Iroda (eljáró ügyintéző: dr. Olsavszky Péter ügyvéd, 1033 Budapest, Bogdáni út 6/A. III/4.)

A per tárgya:

kölcsöntartozás

Az elsőfokú bíróság és a határozat száma:

Békéscsabai Járásbíróság, 2.P.20.784/2020/13. szám

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

alperes, 2.P.20.784/2020/27., 28. és 29. szám

Ítélet

A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Mellőzi az alperes kötelezését a felperes javára 242.000 forint perköltség megfizetésére.

Kötelezi a felperest arra, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 200.000 (kettőszázezer) forint összeljárási perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Zala Megyei Adó- és Vámigazgatósága külön felhívására, a felhívásban szereplő időben és módon 156.762 (százötvenhatezer-hétszázhatvankettő) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a felperes jogelődje és az alperes által Békéscsabán, 2006. május 4. napján a 100/2006. szám alatt megkötött kölcsönszerződés gépjárművásárlási kölcsönhöz érvénytelen. A szerződést a megkötésére visszamenő hatállyal forint alapon érvényessé nyilvánította, azzal, hogy a kamat mértéke évi 14,16 %. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1.959.524 forintot és ezen összeg után 2016. június 5. napjától kezdődően a kifizetés napjáig évi 14,16 % + késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 1/3-ával megegyező mértékű kamatot és 242.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

[2] Ítélete indokolásában arra hivatkozott, hogy a Kúria Gfv.VII.30.096/2019. számú, a BH2020.151. szám alatt közzétett döntésében a jogkövetkezmények tekintetében úgy ítélte meg, hogy mivel a felperes által adott tájékoztatás nem felelt meg a 2/2014. évi PJE határozat 1. pontjában foglaltaknak, illetve az EUB joggyakorlata által kimunkált követelményeknek, ezért az tisztességtelen volt. A felek között létrejött szerződés ezért semmis.

[3] Jelen ügyben a peres felek szerződése azt egyértelműen tartalmazza, hogy a kölcsön devizaneme CHF, feltünteteti az alkalmazás és a számítás alapjául szolgáló árfolyamokat is, az árfolyamkockázatról kifejezetten azonban csak annyi rendelkezés van, hogy az árfolyamváltozás kockázatát az ügyfél köteles viselni (ÁSZF 8.2.). A felek szerződése így az árfolyamkockázat mibenlétében, az alperes fizetési kötelezettségére gyakorolt hatására, kockázatviselése mértékére vonatkozóan kifejezett tájékoztatást nem tartalmaz. A fentiekben kifejtettek alapján a felperesi követelés alapjául hivatkozott szerződés érvénytelen, mert nem tartalmaz az árfolyamkockázat körében a fogyasztó számára megfelelő tájékoztatást. A 6/2013. Polgári Jogegységi Határozat 4. pontja szerint, ha a bíróság a szerződés érvénytelenségét állapítja meg – a jogkövetkezmények alkalmazására irányuló kereset esetén – elsősorban a szerződés érvényessé nyilvánítására kell törekednie. A felperes módosított, másodlagos keresetében az érvényessé nyilvánítást kérte jogkövetkezményként alkalmazni. A szerződést az elsőfokú bíróság forint alapon nyilvánította érvényessé, a kamatmértéket a Kúria konzultációs testületének 2019. június hó 19-i ülésén elfogadott állásfoglalásában foglaltakra is figyelemmel állapította meg. Az alperesnek forintalapú kölcsön esetén jelenleg még 3.743.570 forint fizetési kötelezettsége állna fenn, de a felperes lényegesen alacsonyabb tőkeösszeg megfizetésére kérte kötelezni az alperest, ezért az elsőfokú bíróság a felperes másodlagos kereseti kérelmét a tőkeösszeg tekintetében alaposnak ítélte.

[4] Az elsőfokú bíróság a felperes másodlagos kereseti kérelmét a kamatfizetés kezdő időpontja és mértéke tekintetében nem ítélte alaposnak. A késedelmi kamat fizetés kezdő időpontját a szerződés megszűnését követő naptól kezdődően állapította meg, mértékét pedig a megállapított ügyleti kamatra tekintettel a szerződés megkötésekor hatályos Ptk. 301. § (3) bekezdése szerint. Az eljárásban további bizonyítás már nem volt szükséges, ezért az elsőfokú bíróság a felek által kért bizonyítás foganatosítását mellőzte.

[5] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődleges kérelemként kérte, hogy a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg akként, hogy a felperes keresetét utasítsa el és az eljárás költségeiben a felperest marasztalja. Perköltség igényéről költségjegyzéket és megbízási szerződést csatolt, melyek alapján összeljárási perköltségként 150.000 forint + 50.000 forint tárgyalási megjelenési költség, összesen 200.000 forint jogi képvisellel felmerült perköltség megállapítását kérte. Másodlagos fellebbezési kérelemként kérte, hogy a törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára. A hatályon kívül helyezés esetén a perköltség megállapítását a költségjegyzék figyelembevételével kérte.

[6] Fellebbezése indokolásában arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság észlelte a szerződés érvénytelenségét, ennek ellenére döntését arra alapította, hogy a szerződés a futamidő lejártával szűnt meg. Az érvénytelen szerződés nem keletkeztet kötelmet, tehát ahhoz semmilyen jogkövetkezmény, így a futamidő lejárta sem kapcsolódhat. Az 1/2010. (VI.28.) PK vélemény 2. pontja szerint az érvénytelenség általános jogkövetkezménye, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, vagyis a felek által célzott joghatások nem érhetők el. Hivatkozott továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak a körülménynek, hogy a felperes nem volt szerződő fél, hanem engedményezés útján jutott a követeléshez, amennyiben a szerződés érvénytelen akkor az engedményezés is érvénytelen. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a marasztalásra irányuló kereset elévült. A felperes ezen kérelmét arra alapította, hogy a hitelező a szerződést felmondással megszüntette, azonban kétségtelen tény, hogy a felmondást követő 5 éven túl érvényesítette a felperes követelését. Az elsőfokú bíróság döntésének meghozatalakor figyelmen kívül hagyta a régi Ptk. 209/A § (2) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni. Hivatkozott arra is, hogy a felperes jogelődje által tisztességtelenül felszámított összeg 2015.02.01-én 639.791 Ft volt. Következésképpen mivel a felmondás a törvényi elszámolás előtt történt, az alperesnek a felmondás időpontjában nem volt tartozása, nem követelt el szerződésszegést, ezért a jogelőd felmondása alaptalan volt. Az elsőfokú bíróság azzal, hogy a perfelvételi tárgyalás lezárását követően nem adott lehetőséget további bizonyításra megalapozatlan döntést hozott, mivel a tényállást nem tárta fel teljes mértékben, ezért az abból levont jogi következtetése sem lehet helytálló. A követelés engedményezése nem szakította meg az elévülést, a felperes jogelődje már elévült követelést engedményezett a jelen per felperesére. A felperes maga is úgy tekintette, hogy a felmondás jogszerű volt, mivel erre alapozta a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmét.

[7] Hivatkozott arra is, hogy jogszerű felmondás hiányában lejárt követelésről nem beszélhetünk. Álláspontja alátámasztására hivatkozott a Kúria Gfv.VII.30.440/2019/11. számú ítéletére, azon belül arra a megállapításra, hogy érvénytelen szerződés nem mondható fel, nem engedményezhető. Amennyiben nincs lejárt követelés úgy a felperes a Pp. 254. § (1) bekezdése alapján nem lett volna jogosult a jelen per megindítására. Jogszerű felmondás hiányában lejárt követelésről nem beszélhetünk. Érvénytelen szerződés esetén a felperes nem alapíthat marasztalási igényt ugyanarra a felmondásra, mint az alapkeresetében, mert jogdogmatikailag kizárt érvénytelen szerződést felmondani. Nem érdeke jelen esetben az alperesnek a szerződés érvényessé nyilvánítása, az ellen kifejezetten tiltakozik. Az engedményezésnek nem eredménye, hogy a felperes a szerződéses jogviszonyba belép, így a Ptk. 237. §-ában meghatározott érvénytelenség jogkövetkezményei a perbeli esetben nem alkalmazhatók. A szerződés érvénytelenségének megállapításához fűződő jogi érdek nem engedményezhető. A felek között nincs olyan szerződéses jogviszony, amit a bíróság hatályosan nyilváníthatna érvényessé, az elszámolandó szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra.

[8] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint tekintettel arra, hogy a felperesre lett engedményezve a követelés, azzal a jogalakítói jogokat is megszerezte, a keresetét módosíthatta, arra az esetre, ha az eredeti kölcsönszerződés érvénytelennek lenne tekinthető, illetve kérhette az érvényessé nyilvánítást is. Az elsőfokú bíróság ítéletében nem is a felmondás alapján döntött, hanem a szerződést lejárttá nyilvánította.

[9] A fellebbezés alapos.

[10] A törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a per eldöntéséhez szükséges körben lefolytatta, további bizonyítási indítványok teljesítését nem látta szükségesnek, ezért a fél által előterjesztett további bizonyítás foganatosítását mellőzte, ezt ítélete [49] bekezdésében megindokolta. Ezzel kapcsolatosan a törvényszék hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási szabálysértést nem észlelt, egyetért az elsőfokú

bírósággal abban, hogy további bizonyítási eljárás nem volt indokolt, a felek közötti jogvita a rendelkezésre álló adatok alapján is eldönthető volt.

[11] Egyetért a törvényszék az elsőfokú bíróság álláspontjával abban a körben, hogy a K&H Pannonlízing Zrt. és az alperes között megkötött devizaalapú kölcsönszerződés az árfolyamkockázati tájékoztatás jelentős hiányossága miatt érvénytelen.

[12] Az elsőfokú bíróság ezen megállapítását sem a felperes, sem az alperes nem fellebbezte meg.

[13] Az alperes fellebbezésében kifejezetten hivatkozott a Kúria Gfv.VII.30.440/2019/11. számú ítéletére.

[14] A Pp. 346. § (5) bekezdése utolsó mondata szerint a jogi indokolás tartalmazza azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményével közzétett határozatától, vagy az arra irányuló indítványt elutasította.

[15] A törvényszék nem kívánt eltérni a Kúria Gfv.VII.30.440/2019/11. szám alatt 2020. november 17. napján meghozott, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében K-GJ-2020-113. szám alatt szereplő ítéletében kifejtett állásponttól. Ebben az ítéletében a Kúria kifejtette, hogy ha az ÁSZF-ben nyújtott tájékoztatás nem felelt meg a tisztességes tájékoztatás követelményének, emiatt a szerződés érvénytelen. A határozat [15] bekezdése tartalmazza azt is, hogy ebben az esetben nem vizsgálendő érdemben, hogy a szerződés felmondására jogszerűen került-e sor, illetve a szerződés engedményezésére jogszerűen került-e sor, mert érvénytelen szerződés nem mondható fel, nem engedményezhető.

[16] A Kúria ezen döntése ugyanezen felperes hasonló tényállású ügyében született.

[17] A fentebb kifejtett kúriai álláspontra tekintettel az érvénytelen szerződésből eredő követelés engedményezése nem lett volna lehetséges.

[18] Ennek az a következménye, hogy a felperes, mint engedményes az érvénytelen devizakölcsön szerződés miatti érvénytelen engedményezés okán nem kérhette alappal jelen perben az érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítását.

[19] Ennek egyébként perjogi akadályja is lett volna, mert az eredeti szerződést kötő fél, a K&H Pannonlízing Zrt., illetve annak – nem engedményezés miatti – jogutóda nem állt perben peres félként. Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására pedig az állandó bírósági gyakorlat szerint csak a szerződő felek között kerülhet sor (Győri Ítéltábla Pf.IV.20.144/2020/13/I.).

[20] Ennek ellenére nem volt indokolt az elsőfokú bíróság ítéletének emiatti hatályon kívül helyezése, a Pp. 381. §-a alapján, arra ugyanis csak akkor van lehetőség, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott.

[21] Mivel a Kúria fentebb kifejtett álláspontja szerint érvénytelen szerződés nem engedményezhető, így a felperes engedményesként követelését jelen perben akkor sem érvényesíthette volna, ha az eredeti szerződést kötő pénzügyi intézet perben áll, ezért perben állásának hiánya az ügy érdemi eldöntésére nem hatott ki, perben állása esetén is a törvényszéknek ugyanúgy azt kellett volna megállapítania, hogy az engedményes a követelés érvényesítésére nem jogosult.

[22] Észlelte a törvényszék, hogy az elsőfokú bíróság nem a szerződés felmondására, hanem futamideje lejártára tekintettel határozott az alperes marasztalásáról a szerződés érvényessé nyilvánítása kapcsán úgy, hogy ez utóbbit a felperes nem kérte, ilyen kereseti kérelme nem volt, csak a szerződés felmondására alapítottan kérte másodlagos kereseti kérelemként a szerződés érvényessé nyilvánítását és az alperes marasztalását.

